

**Nga botimet e Ministrisë për çështjet Isame,
Vakufet, Davet dhe Udhëzim.**

**BESIMI
I
EHLI SUNNETIT**

**NGA AUTHORI:
MUHAMED SALIH UTHEJMIN**

**Përktheu:
Shefqet Krasniqi**

Nën kujdesin e drejtorisë së përgjithshme për çështje
botuese dhe shpërndarëse në Ministri

1417 HIXHRI

من مطبوعات وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة
والإرشاد بالتعاون مع مؤسسة إبراهيم بن عبدالعزيز
البراهيم الخيرية

عقيدة أهل السنة والجماعة

تأليف

الشيخ محمد بن صالح العثيمين

ترجمة

شوكت

(باللغة الألبانية)

أشرفت وكالة المطبوعات والنشر على إصداره

١٤١٧هـ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ME EMRIN E ALLAHUT BËMIRËS
MËSHIRËPLOTË

"Sot përsosa për ju fenë
tuaj, plotësova ndaj jush
Dhuntinë Time, zgjodha
për ju FENË ISLAME."

KURANI, Maide 3HYRJE

Falënderimet dhe lavdërimet i qofshin Allahut,⁽¹⁾
Zotit të Tokës e të qiejve, i Cili ka krijuar çdo gjë, e
ka krijuar njeriun në formën më të mirë dhe e ka
përsosur atë; salatet e selamet e Tij qofshin mbi të
dërguarin e Tij, Muhamedin, paqja e shpëtimit
qofshin mbi të, mbi shokët e tij dhe mbi të gjithë ata
që shkojnë rrugës së tij deri në Ditën e gjykimit!

⁽¹⁾ Allah është njësi leksikore islame, që në gjuhën shqipe
dotë thotë: Zot. Dhe sa herë që të përmendet Allahu,
duhet thënë azze ve xhele, ose xheleshanuhu, ose
subhanehu veteala, në kuptimin: Madhëruar qoftë!

Allahu xheleshanuhu e ka dërguar Muhamedin alejhi salam, profet - peygamber dhe e ka bërë atë si udhëzues të njerëzimit e shembull për ta. Atij i ka zbritur Kuranin si libër të shenjtë, në mënyrë që ai, Profeti, salallahu alejhi ve selem,⁽²⁾ t'ua shpjegojë njerëzve të vërtetën, rrugën e mbarë, të lumturisë, në këtë botë dhe në botën tjetër, duke u mësuar atyre besimin e vërtetë, edukatën, sjelljen dhe moralin islam. E ai, Profeti, salallahu alejhi ve selem, kreu misionin e vet, me të cilin qe ngarkuar dhe la pas vetes ymetin e tij në rrugën e ndritshme, në rrugën që Zoti xheleshanuhu e desh për njerëzimin.

Dhe pas Profetit, salallahu alejhi ve selem, shokët e tij, të cilët i qenë përgjigjur thirrjes së tij në besimin islam, vazhduan rrugën e profetit, duke qenë të bindur që Islami të është ligji i jetës, kështu që ata jo vetëm e zbatuan atë, por edhe ia përcollën brezit që erdhi pas tyre dhe, për këtë arsye, merituan të jenë brezi më i mirë dhe më i lavdishëm i mbarë njerëzimit.

Edhe ne sot, duke falënderuar Zotin xheleshanuhu, jemi po në atë rrugë, në rrugën e Profetit e të shokëve të tij dhe burimet tona kryesore

(2) Sa herë të përmendet Profeti, jemi të urdhëruar që të biem salavat për të. Llojet e salavatit janë shumë; po japim këtu disa prej tyre: Salallahu alejhi ve selem, Alejhi salam, Alejhi salatu ve selam etj, d.m.th.: Paqia dhe bekimi i Zotit qofshin mbi Të!

janë Kurani dhe syneti⁽¹⁾. Kushdo që del jashtë, dotë jetë nga të humburit në Ditën e gjykimit.

* Për shkak të rëndësisë së madhe që ka kjo temë, që ka të bëjë me besimin tonë, shpreh dëshirën që, me ndihmën e Allahut, ta shtroj në pika të shkurtra:

Besimi ynë, pra besimi i të gjithë myslimanëve, mbështetet mbi besimin:

- në Zotin, që është Një,
- në engjëjt (melaqet) e Tij,
- në librat e Tij,
- në profetët, të dërguarit,
- në Ditën e gjykimit
- dhe në paracaktimin, Kaderin e Zotit.

Lusim Allahun xheleshanuhhu që ky punim të jetë për Zotin dhe prej tij të kenë dobi myslimanët!

⁽¹⁾ Synet (ose Sunnet) është fjala, vepra dhe tradita e Muhamedit, alejhi selam.

BESIMI NË ALLAHUN XHELESHANUHU

Besimi ynë është besimi në Zotin, në engjëjt, në librat e shenjtë, në të dërguarit - profetët, në Ditën e gjykimit dhe në paracaktimin e Zotit.

Ne, pra, besojmë që Allahu i Lartmadhëruar është Zot, Krijues, Sundues - Komandues i çdo gjëje.

- Besojmë që Ai është i vetmi Zot që meriton të adhurohet, dhe se çdo gjë tjetër që adhurohet, përpos Zotit, është e kotë.
- Besojmë në emrat e në cilësitë e Tij, ashtu siç i ka përshkruar Kurani dhe Syneti.
- Besojmë se Ai është i Vetëm, Atij nuk i bën askush shoqëri në sundimin e Tij dhe as që meriton kush që të quhet me ndonjë nga emrat e Tij ose të cilësohet me ndonjë nga cilësitë e Tij. Thotë Allahu në Kuran:

}

{

"Ai është Zoti i qiejve e i Tokës dhe ç'ka në mes tyre, pra adhuroje Atë dhe në adhurimin e Tij bëju i qëndrueshëm. A di ndonjë emnak (adash) për Të?!"

- Besojmë se:

}

{

"Allahu është Një, nuk ka zot tjetër përpos Tij. Ai është mbikëqyrës i përhershëm dhe i përjetshëm. Atë nuk e zë as kotje as gjumë, gjithë ç'ka në qiej dhe në Tokë është vetëm e Tij; e di të tashmen që është pranë tyre dhe të ardhmen; nga ajo që Ai di, të tjerët dinë vetëm aq sa Ai ka dëshiruar. Nën kujdesin e Tij janë qiejt dhe Toka. Kujdesi i Tij ndaj të dyjave nuk i vjen i rëndë. Ai është më i Larti, më i Madhi."

- Besojmë se:

}

{

"Ai është Allahu dhe nuk ka zot tjetër përpos Atij, që e di të fshehtë dhe të dukshmen. Ai është Mëshiruesi, Mëshirëploti! Ai është Allahu, nuk ka zot tjetër përveç Tij, Sunduesi i përgjithshëm, i pastër (nga të metat që i mvishen), Shpëtimtar (që i shpëton njerëzit nga ndëshkimi i padrejtë), Sigurues (që i siguron njerëzit me premtimin e Vet dhe pejgamberët me mrekullitë), Mbikëqyrës (që mbikëqyr dhe përcjell çdo gjë), i Plotfuqishëm, Mbizotërues, i

Madhërishëm dhe i Lartësuar është Allahu mbi gjithçka që i bëjnë shok! Ai është Allahu, Krijuesi, Shpikësi, Formuesi. Të Tij janë emrat më të bukur. Atë (Allahun) e madhërojnë ç'ka në qiej e në Tokë dhe Ai është Ngadhënjyesi, i Urti!" .

- Besojmë se gjithë ç'ka në qiej e në Tokë është nën sundimin e Tij dhe se Ai krijon çka të dojë dhe i dhuron kujt ç'të dojë. Thotë Allahu në Kuran:

}

. - : {

Ai krijon ç'të dojë. Ai i fal vetëm vajza atij që do dhe i fal vetëm djem atij që do. Ose u fal çifte, djem e vajza, por atë që do e lë pa fëmijë (steril). Ai është i dijshëm, i fuqishëm."

- Besojmë se:

...}

{

- :

Asnjë send nuk është si Ai, Ai është Dëgjuesi, Shikuesi (i gjithçkajës). Të Tij janë çelësat e qiejve e të Tokës. Ai e begaton shumë atë që do dhe nuk e begaton (atë që nuk do). Ai është i gjithëditur për çdo gjë."

- Besojmë që :

}

: {

Nuk ka asnjë gjallesë në Tokë së cilës të mos i ketë garantuar Allahu furnizimin . Ai e di vendbanimin e saj (pas vdekjes). Të gjitha (këto) janë në librin e njohur (Levhi mahfudh).

- Besojmë se:

}

. : {

.elësat e fshehtësisë ndodhen vetëm tek Ai Ai di për .ka në Tokë dhe në det' Ai e di ç i tëka kokërr në thellës'çdo gjeth që bie dhe s e)që nuk është ka të njomë as të thatë's tokës .(Levhi mahfudh)në librin e qartë (shënuar

- Besojmë se Allahu flet ç'të dojë, kur të dojë, me kë të dojë: prej atyre që u ka folur Allahu është Musai, këtë e dokumenton Kurani që thotë:

: {.. ..}

E Musait i foli Allahu me fjalë.

Ajeti tjetër kuranor thotë gjithashtu:

. : {.. ..}

E kur Musai erdhi në kohën që i caktuam, dhe i foli Zoti i vet.

: { ..}

Dhe Ne e thirrëm (Musain) nga ana e djathtë e kodrës Tur, e afruam për t'i folur (për të dëgjuar bisedën tonë).

- Besojmë se:

}

. : {

Sikur të gjithë drunjtë në tokë të jenë lapsa dhe sikur detit t'i shtoheshin edhe shtatë dete (e të bëhen që të gjitha ngjyrë), nuk do të (arrinin) të mbaronin fjalët e Allahut (do të shteronin detet, do të soseshin lapsat e jo mrekullitë dhe fjalët e Zotit). Allahu është Ngadhënjyesi, i Urti.

- Besojmë se fjalët e Allahut (jane) më të plotat, më të drejtat, më të vërtetat..., këtë e vërteton Kurani që thotë:

. : { ..}

E kush mund të jetë më i vërtetë se Allahu në thënie?

- Besojmë se Kurani është fjala e Zotit që ia ka thënë Xhibrilit, e pastaj Xhibrili e ka zbritur atë në zemrën e profetit Muhamed salallahu alejhi ve selem. Thotë Allahu në lidhje me këtë:

: {..}

Thuaj: "Atë (Kuranin) e solli 'Ruhul kudas',
shpirti i shenjtë (Xhibrili) plot vërtetësi nga Zoti yt...

- Besojmë se Allahu është i lartë me qenien e Vet nga krijesat e Tij:

: { .. }

Ai është më i Larti, më i Madhi.

: { }

Ai është Mbizotërues ndaj robërve të Tij. Ai i di hollësisht punët e Tij dhe të robërve të Vet.

- Besojmë se Allahu ka krijuar shtatë qiejt dhe Tokën për gjashtë ditë dhe pastaj është ngritur mbi Arshin e Vet.

}

. : {

(Allahu) Krijoi qiejt e Token brenda gjashtë ditësh e pastaj u ngrit mbi Arshin.⁽¹⁾ Ai rregullon gjendjen.

Engritja dhe vendosja e Tij mbi Arshin është (një) mënyrë e fshehtë, për këtë nuk di askush përpos Tij.

- Besojmë se Allahhu xheleshanuhu, megjithëse është i ngritur mbi të gjitha krijesat, Ai i kupton punët e krijesave të Tij, dëgjon zërat e tyre, ua

⁽¹⁾ Arshi është simbol i Rendit Universal.

rregullon gjendjen, furnizon kë të dojë, kujt të dojë i jep pasuri, në dorë të Tij është çdo gjë. Ai është i plotfuqishëm, Atij nuk i përngjet askush:

}

. : {

Asnjë send nuk është si Ai. Ai është Dëgjuesi, Shikuesi.

Pra, themi se Allahu është i ngritur mbi të gjitha krijesat, e nuk themi siç thonë disa grupe njerëzish se gjoja Allahu është në Tokë me krijesat e Tij dhe as se (Ai) ndodhet në çdo vend, sepse, sikur të thoshim që Ai ndodhet në çdo vend, atëherë do të thoshte që Ai ndodhet edhe në vendet e ndyra, e një gjë e tillë është e pamundur, por themi dhe besojmë, ashtu siç na ka mësuar Kurani dhe hadithi i Profetit alejhi selam, se Allahu është i ngritur lart me qenien e Vet, ndërsa me dijen e Vet është gjithkund.

- Besojmë, siç na ka treguar Profeti alejhi selam, se Allahu i Lartmadhëruar zbret çdo natë në qiellin më të afërt të Tokës, në pjesën e fundit të natës, dhe thotë:

»

.«

Kush Më thërret Mua, i përgjegjem; kush Më lutet Mua, i jap atë; kush Më kërkon pendesë, e fal.

- Besojmë se Allahu do të vijë në Ditën e gjykimit, edhe engjëjt, për t'i gjykuar njerëzit:

. }
 {

. :
 :

Dhe kur të vijë Zoti yt, dhe engjëjt të qëndrojnë radhëradhë (Ditën e gjykimit)! Dhe atë ditë sillet Xhehenemi, e atëherë njeriut i bie në mend, por nga (i erdhi tash atij) ai kujtim? (sepse për çdo gjë është tepër vonë).

- Besojmë se Allahu:

. }
 : {

Punon atë që dëshiron. Dhe dëshira e Tij është dy llojesh:

1 - Natyrore, dhe brenda kësaj dëshire ose këtij pëlqimi, ndodhin ngjarje të ndryshme, po ky lloj pëlqimi nuk është kusht që të jetë i dashur tek Allahu, sepse nganjëherë ndodhin gjëra që Allahu nuk i do, megjithëqë lejon që të ndodhin, si p.sh. mbytja, vrasja etj...; thotë Allahu:

. : { }
 : { }

E sikur të dëshironte Allahu, ata nuk do të mbyteshin, por Allahu punon ç`dëshiron.

}

. : {

Nëse përpiqem t'ju këshilloj po qe se Allahu do t'ju humbë (sepse ju nuk i jeni përgjigjur ftesës së Tij), këshilla ime nuk ju bën dobi. Ai është Zoti juaj..

2 - Fetare, dhe nuk është e domosdoshme që të ndodhë, sepse njeriu, p.sh. është i urdhëruar të falet, por ai mund të mos e bëjë këtë. Mirëpo këtë lloj dëshire (përmbushjen e saj) Allahu e pëlqen dhe dëshiron që gjërat që bëjnë pjesë në këtë lloj dëshire, të ndodhin (të bëhen). P.sh. Allahu xheleshanuhu thotë:

}

. : {

“Allahu dëshiron t'ju pranojë pendimin”.
D.m.th. Zoti (dëshiron) t'ua falë mëkatet njerëzve, mirëpo ata janë të detyruar që të pendohen njëherë, në mënyrë që pastaj të vijë mëshira e Zotit e t'ua falë mëkatet.

Që të dy këto lloje dëshirash: natyrore dhe fetare, janë brenda urtisë së Zotit, sepse Allahu xheleshanuhu nuk ka krijuar asnjë send në këtë hapësirë shkel e shko, as nuk ka kërkuar prej nesh që ta adhurojmë Atë (me gjë tjetër) përpos me urtësi, pavarësisht nëse ne e dimë atë apo jo, sepse njeriu si i tillë nuk është në gjendje të njohë çdo fshehtësi,

sepse çdo fshehtësi e urtësi e njeh dhe e di vetëm Allahu'; këtë e argumenton ajeti kuranor, që thotë:

: { }

“A nuk është Allahu më i Urti i gjykuesve?”

{ }

. . :

“A ka gjykim më të mirë se ai i Allahut për një popull që beson i bindur (për ata që e dinë)?”

• Besojmë se njerëzit e mirë (myslimanët) i do Allahu, edhe ata e duan Atë:

}

. . : {..

Thuaj (Ti, o Muhamed): nëse e doni Allahun, ejani pas meje, që Allahu t`ju doje.

}

. . : {..

O ju që besuat! Kush largohet prej jush nga feja e vet (ibën dëm vetes), s'ka dyshim se Allahu do të sjellë një popull që Ai e do, edhe ata e duan Atë (Zotin).

: { }

Veproni drejt, Allahu i do ata që mbajnë drejtësinë { } Bëni mirë, Allahu i do mirëbërësit".

Nga të gjitha këto ajete kuptuam se Allahu i do njerëzit e mirë myslimanë dhe se ata e duan Atë.

- Besojmë se Allahu dëshiron që ne të kryejmë punët dhe veprat që (na) ka urdhëruar, dhe të heqim dorë nga ato që i ka ndaluar:

}

. : {

Nëse ju nuk E besoni, Allahu nuk është nevojtar për ju, megjithëkëtë Ai nuk është i kënaqur me mosbesimin e robërve të Vet, po nëse (jeni) mirënjohës ndaj Tij, Ai e pëlqen këtë për ju.

}

. : {

Por Allahu nuk e pëlqeu ngritjen e tyre, prandaj i zbrapsi dhe u është thënë: rrini me të paaftit (fëmijët, gratë, pleqtë).

- Besojmë se Allahu i do ata që kanë besuar dhe kanë bërë vepra të mira:

. : { }

Zoti është i kënaqur ndaj tyre dhe ata të kënaqur prej Tij. E kjo ka të bëjë me ata që kanë pasur druajtje nga Zoti i vet.

- Besojmë se Allahu hidhërohet nga ata që meritojnë një gjë të tillë, nga mosbesimtarët, hipokritët etj.:

}
: {..

... Mendimi i të cilëve ndaj Allahut ishte (një) mendim i keq, atyre u raftë e keqja! Allahu shprehu urrejtje ndaj tyre...

}

{

... Por ai që i hap gjoksin mosbesimit (e pranon që të bëhet pabesimtar), ata i ka kapur hidhërimi nga Allahu dhe ata kanë një dënim të madh.

• Besojmë se Allahu ka fytyrë të madhëruar e të nderuar:⁽¹⁾

. : { }

do gjë që ndodhet në të (tokë), është e zhdukshme. Do të mbetet (vetëm) fytyra e Zotit tënd, që është i madhëruar e i nderuar!

• Besojmë se Allahu ka duar të madhëruara, të nderuara:

. : { }

Duart e tij (të Zotit) janë të lira (jo të shtrënguara). Ai furnizon ashtu siç dëshiron.

⁽¹⁾ Allahu paraqet në Kuran tiparet e fizionomisë së Tij Hyjnore në mënyrë simbolike dhe në përshtatje me relativitetin e botëkuptimit njerëzor.

}

: {

Ata nuk e çmuan Allahun me atë madhështinë që i takon, ndërsa në Ditën e kiametit e tërë Toka ndodhet në grushtin e Tij dhe qiejt të mbërthyer në të djathtën e Tij. Ai është i lartë ndaj atyre që i bëjnë shok!

- Besojmë se besimtarët do ta shohin Zotin e tyre Ditën e Gjykimit:

. : { . }

Atë ditë do të ketë fytyra të shkëlqyera (të gëzuara), që shikojnë Zotin e tyre.

- Besojmë se askush nuk është i plotë, i patëmetë si Zoti:

. : { }

Asnjë send nuk është si Ai. Ai është Dëgjuesi, Shikuesi.

- Besojmë se Zotin nuk e zë as kotja as gjumi:

. : { }

Atë nuk e zë as kotje as gjumë.

- Besojmë se Ai nuk i bën askujt të padrejtë, sepse është shumë i drejtë. Atij po ashtu nuk i shpëton asnjë punë, asnjë lëvizje pa e kuptuar.
- Besojmë se për Të nuk ka asgjë të pamundshme as në qiell dhe as në Tokë, sepse dituria dhe fuqia e Tij janë të plota:

. : { }

Kur Ai dëshiron ndonjë gjë, urdhëri i Tij është vetëm të thotë: Bëju! Dhe ajo do të bëhet menjëherë.

- Besojmë se Atë nuk e zë lodhja asnjëherë:

}

. : {

Ne krijuam qiejt dhe Tokën dhe gjithë ç"ka ndërmjet tyre brenda gjashtë ditësh dhe Ne nuk ndiem lodhje.

- Besojmë dhe i pohojmë të gjitha cilësitë e të gjithë emrat që i ka thënë Zoti xheeshanuhu për Vetën ose që i ka përdorur Profeti i Tij, Muhamedi alejhi selam për Të, por (me këtë rast) duhet të ruhem prej dy gjërave shumë të rrezikshme:

1- Ngjashmëria, d.m.th. që njeriu të thotë me gjuhë ose me zemër se cilësitë e Zotit janë sikur të njeriut;

2- Forma e këtyre cilësive, d.m.th. që njeriu të thotë se cilësitë e Allahut kanë këtë ose atë formë. Pra, njeriu duhet të ruhet shumë prej këtyre dy gjërave dhe të ketë kujdes e të mos e fusë mendjen në gjëra të tilla, sepse kësodore njeriu mund të humbë ose të devijojë nga rruga e vërtetë.

Mohojmë çdo cilësi që ka mohuar Zoti xheeshanuhu nga Vetja e Tij ose që ka mohuar Pejgamberi i Tij, Muhamedi alejhi selam. Sidomos

nëse ai mohim ka për qëllim të zhveshë Zotin nga cilësitë që i përkasin vetëm Atij (Zotit).

Ne e konsiderojmë se një rrugë e tillë duhet të ndiqet detyrimisht, sepse ato që i ka pohuar ose i ka mohuar Zoti për Vetën, janë njoftime që na ka dhënë Zoti. E kush është që di më mirë për Zotin sesa Ai për Vetën e Tij? E Zoti na ka treguar neve për Vetën e Tij në Kuran. Gjithashu, ato që i ka pohuar ose i ka mohuar për Zotin Profeti i Tij, janë njoftime që na ka dhënë Profeti. E kush e njeh Zotin më mirë se Profeti? Askush. Nuk ka dyshim sa ai, Profeti, e njeh Zotin më mirë se të gjithë njerëzit, prandaj atë që na ka treguar ai për Zotin, ne e besojmë pa farë dyshimi e diskutimi.

SHTOJCË

Të gjitha ato që i theksuam më lart prej cilësive të Zotit xheleshanuhu, i vërtetojmë në librin e Zotit xh.sh., në Kuranin dhe në Synetin e Pejgamberit alejhi selam. Duhet të theksojmë që, argumentet që kanë të bëjnë me cilësitë e Zotit xheleshanuhu, duhen komentuar ashtu siç janë nga forma e jashtme, pa u thelluar në brendinë e tyre, sepse brendia e tyre është një çështje e fshehtë, dhe këtë fshehtësi nuk e di askush përpos Zotit. Ne nuk jemi në radhët e atyre që kanë bërë gabime e kanë devijuar në komentimin e atyre argumenteve, duke u përpjekur të zbulojnë kuptimin e brendshëm të tyre. Një përpjekje e këtillë, ata i ka shpënë në shpjegime të devijuara të ajeteve kuranore dhe kësodore kanë humbur qëllimin e vërtetë që ka synuar Allahu xheleshanuhu përmes tyre.

Po ashtu nuk jemi nga ata, të cilët, nga padija, janë përpjekur që cilësitë e Zotit t'i krahasojnë me cilësitë e njerëzve, sepse edhe ata e kanë devijuar rrugën e mirëfilltë e të drejtë. Si bëhet që cilësitë e Zotit të jenë si cilësitë e njeriut, derisa Zoti Vetë thotë se askush nuk është si Ai (Zoti), askush nuk i përngjet Atij?

Këtu është e nevojshme të bëjmë një sqarim të shkurtër, po mjaft të rëndësishëm: ata që e besojnë Zotin e Lartmadhëruar ashtu siç e përmendëm më lart, duke pohuar të gjitha ato cilësi të Zotit, që i ka

pohuar Ai për Vetën e Tij ose Pejgamberi i Tij për Të, dhe njëkohësisht duke mohuar ato që i ka mohuar Vetë dhe Pejgamberi i Tij alejhiselam për Të, ata njerëz quhen EHLU SUNNEH VEL XHEMAAH (ithtarë të Ehli Synetit, tradicionalistë). Quhen ithtarë a tradicionalistë, sepse besimi i tyre është siç ka qenë besimi i Pejgamberit alejhi selam, ndjekin traditën e tij, duke mos shtuar e duke mos hequr asgjë. Ndërkaq, të gjithë të tjerët, të cilët nuk ndjekin traditën e Pejgamberit alejhi selam, ndodhen jashtë këtyre radhëve dhe kanë marrë emra të llojllojshëm.

Ne, domethënë ithtarët e Ehli Synetit i përmbahemi Kuranit dhe traditës së Pejgamberit alejhi selam (synetit), sepse ne jemi të bindur se gjithë ç'përmban Kurani, është e vërtetë. Kurani nuk bie në kundërtënie. Allahu në Kuran thotë:

}

{

A nuk e përfillin ata (me vëmendje) Kuranin? Po të ishte (krijuar) nga dikush tjetër përpos Allahut, në të do të gjenin shumë kundërtënie. Pra, Kurani është fjalë e Zotit dhe gjithçka ka në të, është e vërtetë. Nuk ka asnjë ajet që të bjerë në kundërshtim me ndonjë ajet tjetër. Po ashtu as Syneti - tradita e Pejgamberit alejhi selam asnjëherë në asnjë pikë nuk bie në kundërshtim në çështjet që përfshin, por nuk

ka asnjë kundërshtim as ndërmjet Kuranit dhe Synetit, prandaj kushdo që mendon se ka kundërthënie në Kuran ose në Synet, ai me të vërtetë është i humbur dhe duhet të pendohet sa më parë, sepse, përndryshe, nëse vdes me bindje të tilla, është rrezik se do të ndodhet në radhët e të humburve e të shkatërruarve në Ditën e Gjykimit.

Po nëse dikush nuk i kupton këto gjëra si duhet dhe ka frikë të thellohet në to se mos do të humbë, e ka për detyrë që për këto gjëra t'u drejtohet me pyetje njerëzve të shkolluar, dijetarëve që i kuptojnë këto gjëra dhe le të thotë ashtu siç thonë dijetarët islamë:

. : { }

Besojmë në të (në Kuran), i tëri është nga ana e Allahut.

BESIMI NE ENGJËJT

Besojmë në engjëjt - melaqet e Zotit xheleshanuhu dhe se ata janë:

. }
- {

"Robër të ndershëm". Që nuk flasin para Tij (Zotit), ata veprojnë me urdhrin e Tij. Ata janë krijesa të Zotit xheleshanuhu, e adhurojnë dhe i nenshtrohen Atij:

..}

{

Nuk shprehin mendjemadhësi në adhurimin ndaj Tij, dhe as që (ibadeti) u bëhet monoton. Ata i ka krijuar Allahu prej dritës - nurit, në atë mënyrë që ne të mos kemi mundësi t'i shohim, ndërsa ata të na shohin ne. Mirëpo, në disa raste Allahu ua ka mundësuar disa njerëzve që t'i shohin ata (engjëjt), p.sh. Pejgamberi ynë, Muhamedi alejhi selam, e ka parë Xhibrilin alejhi selam në formën e tij të vërtetë, me të gjashtëqind krahët që ka. Kur e kishte ngritur kokën Pejgamberi alejhi selam, e kishte parë atë si e kishte zënë tërë hapësirën qiellore, aq i madh ishte.

Edhe Meriemes (nënës së Isait alejhi selam) i është shfaqur në formë të njeriut, ka biseduar me të dhe e ka përgëzuar që Allahu do t'i falë një djalë, që do të quhet Isa. Pejgamberit tonë i është paraqitur gjithashtu në formë njeriu, derisa po bisedonte me shokët e vet, kishte ardhur, ishte ulur pranë tij dhe kishin biseduar së bashku rreth Islamit dhe, kur qe larguar ai, Pejgamberi alejhi selam u kishte thënë shokëve të vet se ai që kishte qenë (aty ulur), ishte Xhebraili.

Besojmë se engjëjt janë të ngarkuar me detyra të ndryshme nga ana e Allahut xheleshanuhu. P.sh.:

Xhebraili është i ngarkuar që t'ua zbresë njerëzve frymëzimin e Zotit.

Mikaili është i ngarkuar që të lëshojë shiun.

Israfil është i ngarkuar që t'i fryjë borisë kur të vijë koha e Kiametit, dhe do t'i fryjë po ashtu përsëri për së dyti për t'i ngjallur të gjithë që të dalin para Zotit xheleshanuhu për të dhënë llogari.

Një engjëll është i ngarkuar për t'i marrë shpirtrat.

Një engjëll është i ngarkuar me kada.

Maliku është roje e Xhehenemit (është engjëlli kryesor që kujdeset për ferrin).

Ka prej tyre që janë të ngarkuar me foshnjat e palindura në barkun e nënës, të tjerë që ruajnë njerëzit nga rreziqet e ndryshme; të tjerë janë që shënojnë veprat e njerëzve, për secilin njeri ka dy engjëj, njëri shënon veprat e mira e tjetri të këqijat:

}

. - {

Në të djathtë dhe në të majtë (njeriu) ka engjëj, dhe nuk nxjerr ndonjë fjalë e të mos jetë pranë tij përcjellësi i gatshëm (për të shënuar). Të tjerë engjëj janë të ngarkuar për të pyetur të vdekurin pasi të lëshohet në varr, me ç'rast i vijnë dy engjëj dhe e pyesin atë: Kush është Zoti yt? Cili është profeti yt? Cila është feja jote? (Myslimani përgjigjet të gjitha këyre) ndërsa mohuesi nuk mund të përgjigjet asesi:

}

. : {

“Allahu forcon ata që besuan me fjalën e fortë (të mirë), në jetën e kësaj bote dhe në botën tjetër, ndërsa mohuesit (mizorët) Allahu i bën të humbur. Allahu bën ç'të dojë.”

Engjëj të tjerë janë të ngarkuar me ata që hyjnë ne Xhenet - në parajsë:

}

. - : {

Ata (që hyjnë në Xhenet) do t'i vizitojnë engjëjt derisa hyjnë në secilën derë. (U thonë) Selamun alejkum, me durimin tuaj gjetët shpëtimin, sa përfundim i lavdishëm që është ky vend!

Engjëj ka shumë. Numrin e tyre nuk e di askush përpos Zotit xheleshanuhu. Ata që përmendëm këtu, janë vetëm disa. Engjëj ka në Tokë e në qiej. Pejgamberi alejhi selam na ka treguar se në çdo pëllëmbë në qiej ka engjëj, të cilët e adhurojnë Allahun xheleshanuhu.

BESIMI NE LIBRAT E SHENJTE

Besojmë se Allahu xheleshanuhu u ka zbritur profetëve të Tij librat e shenjtë në mënyrë që ata të shërbenin si ligje udhëzuese për njerëzimin. Zoti

xheleshanuhu i ka zbritur secilit profet librin e shenjtë. Këtë e vërteton fjala e Allahut që thotë:

}

. : {

Ne i dërguam profetët (të dërguarit) tanë me dokumente të qarta dhe Ne zbritëm me ta librin dhe drejtësinë, me qëllim që njerëzit t'i përmbahen drejtësisë.

Mirëpo nuk i dimë të gjithë librat e shenjtë, sepse nuk kemi lajme për të gjithë; ne dimë vetëm për ata libra që i ka përmendur Kurani, të cilët janë:

1 - TEVRATI, të cilin Allahu xheleshanuhu ia zbriti profetit të Tij, Musait alejhi selam, që ishte dërguar tek hebrenjtë - çifutët. Për këtë libër thotë Allahu xheleshanuhu dhe e përkruan atë:

}

{

Ne e zbritëm Tevratin, në të cilin është udhëzimi i drejtë dhe drita. Sipas tij ndaj atyre që kanë qenë hebrenj, gjykuan pejgamberët që ishin të bindur, gjykuan edhe dijetarët e devotshëm e paria fetare, sepse kanë qenë të detyruar ta ruanin librin e Allahut dhe kanë qenë mbrojtës të tij.

2 - INXHILI (Ungjili), të cilin Allahu xheleshanuhu ia zbriti profetit të Tij, Isait alejhi

selam. Inxhili ka qenë vërterues dhe plotësues i Tevratit:

}

: {

Atij (Isait) i dhamë Inxhilin, që është udhëzues i drejtë dhe dritë, që është vërtetues i Tevratit që kishin pranë (përpara), që është udhëzues e këshillues për të devotshmit.

3 - ZEBURI, të cilin Allahu xheleshanuhu ia zbriti Davudit alejhi selam.

4 - FLETUSHKAT e Ibrahimit dhe të Musait alejhi selam.

5 - KURANI i lartmadhëruar, të cilin Zoti xheleshanuhu ia abriti Muhamedit alejhi selam, profetit të fundit:

}

: {

shtë udhërrëfyes për njerëzit dhe sqarues i së vërtetës nga) i rrugës së drejtë dhe dallues .(gënjeshtër Kurani është garantues i librave të përparshëm:

: { }

(Kurani) është vërtetues i librave të përparshëm dhe garantues i tyre.

Me zbritjen e Kuranit të gjithë librat e tjerë dalin nga përdorimi dhe njerëzimi detyrohet që për ligj të marrë Kurandin dhe të lërë të gjithë librat e tjerë të shenjtë, sepse Kurani i përfshin të gjithë ata duke përmbajtur njëkohësisht edhe shumë gjëra të reja, që nuk ndodheshin në librat e mëparshëm. Librat e përparshëm kanë qenë të përkohshëm me zbritjen e një libri tjetër të shenjtë, binte vlera e librit të përparshëm. P.sh. Tevrati ka qenë ligj për hebrenjtë përderisa ka zbritur Inxhili, po me zbritjen e Inxhilit, kishte rënë vlera e Tevratit dhe detyrim për njerëzit ishte që të pranonin Inxhilin. E me zbritjen e Kuranit, detyrim për mbarë njerëzimin që bërë që t'i përgjigjeshin atij, ta zbatonin atë e të linin librat e përparshëm.

Kurani si libri i shenjtë i zbritur i fundit nga ana e Allahut, është ligj për të gjithë njerëzit e për të gjitha kohët derisa të ekzistojë kjo botë. Pikërisht prandaj, Allahu ka garantuar se do ta ruajë atë nga çfarëdo ndryshimi:

. : { }

Me të vërtetë Ne ta kemi zbritur (ty, o Muhamed) Kurandin, dhe me të vërtetë Ne do ta ruajmë atë.

Pra, Kurani është ashtu siç ka zbritur në origjinal, i pandryshuar fare, ndërsa librat e shenjtë të mëparshëm kanë pësuar ndryshime në esencë, në të është futur dora e njeriut duke hequr e shtuar gjëra sipas dëshirës. Këtë e thekson Kurani në shumë

vende dhe në të njëjtën kohë i qorton ata që kanë bërë ndryshime në librat e Zotit pa pasur farë të drejte. Të përmendim disa nga ato ajete sa për ilustrim, ku vërtetohen këto që thamë:

}

{

. . . :

shtë shkatërrim për ata që me duart e Ky është' :veta e shkruajnë librin e pastaj thonë për të arritur (e bëjnë këtë ata) 'Iprej Allahut pra shkatërrim i madh me të një fitim të paktë për ta është ajo që shkruajnë duart e tyre dhe në atë)shkatërrim i madh është ajo që fitojnë .(mënyrë,

. . . : { }

Pati prej hebrenjve (të tillë) që u ndryshonin vendin fjalëve (të Zotit);

. . . : { }

Thuaj (ti o Muhamed): kush e zbriti librin me të cilin erdhi Musai e që ishte dritë e udhërrëfyes për

njerëzit, të cilin ju e bëni të shpërndarë nëpër letra duke prezantuar diçka, por duke fshehur shumicën.

}

{

Në të vërtetë një grup prej tyre janë ata që përshtjellojnë gjuhët e tyre kur e lexojnë librin (për të shtrembëruar kuptimin) kështu që ju të mendoni se ajo (shprehje) është nga libri, por ajo nuk është nga libri (i vërtetë); madje thonë: 'Kjo është nga Allahu'. Ata, duke qenë të vetëdijsëm, thonë gënjeshtër për Allahun. S'është e drejtë dhe nuk i takoi asnjë njeriu që Allahu t'i ketë dhënë librin, urtinë dhe peygamberllëkun (profetësinë) e pastaj ai t'u thotë njerëzve: "Bëjuni robër të mi (e adhuromëni mua) e jo të Allahut."

}

. - : {

*O ithtarë të librit, juve ju erdhi i dërguari Ynë,
që ju sqaron shumë nga ato që fshihnit prej librit..*

BESIMI NE PROFETET

- Besojme se Allahu aze ve xhele i ka dërguar njerëzimit profetë (pejgamberë, të dërguar).

}

. : {

Të dërguar, që ishin lajmëtarë përgëzues e kërcënues, në mënyrë që njerëzit pas dërgimit të profetëve

te mos kenë fakte (arsyetim) para Allahut.

- Besojmë se profeti i parë është Nuhu alejhi selam dhe i fundit Muhamedi alejhi salatu eselam. Per këtë Allahu thotë në Kuran:

{

. :

Ne të frymëzuam ty (o Muhamed) me shpallje sikur e patëm frymëzuar Nuhun dhe pejgamberet pas tij.

}

. : {

Muhamedi nuk ka qenë babai i asnjërit prej burrave tuaj, por ai ishte i dërguar i Allahut dhe vulë e të gjithë pejgamberëve.

E më i lavdishmi profet është Muhamedi, pastaj Ibrahim, Musai, Nuhu dhe Isai alejhimu selam, keta janë të veçuar në ajetin kuranor:

}

. : {

(Kujtohu) kur ne e morëm (me betim) prej peygamberëve premtimin e tyre, edhe prej teje, prej Nuhut, Ibrahimit, Musait, Isait birit të Merjemes, pra morem prej tyre besë të forte.

- Besojmë dhe jemi të bindur se sheriati-ligji me të cilin ka ardhur Muhamedi alejhi selam, i përfshin ligjet e peygamberëve të cekur më lart:

}

. : {

Ai u përcaktoi juve për fe atë që i pat përcaktuar Nuhut dhe atë që Ne të shpallëm ty dhe atë me se patëm porositur Ibrahimin, Musain dhe Isain.(i porositem): Ta praktikoni fenë e drejtë e të mos përçaheni në të.

- Besojmë se të gjithë profetë-peygamberët janë njerëz, krijesa, dhe se nuk kanë asnjë cilësi të Zotit Xhele shanuhu. Kështu i përshkruan Zoti në Kuran fjalët e Nuhut, që ia thotë popullit të vet:

}

. : {

Une nuk ju them juve se tek unë janë depot e Allahut, as nuk ju them se unë e di të fshehtë, as nuk ju them se unë jam engjell.

E Zoti gjithashtu e porositi Muhamedin - që është profeti i fundit- që ti thotë popullit të vet:

{

Nuk ju them juve se tek unë janë depot e Allahut, as nuk ju them juve se unë jam engjell.

E porosit të thotë edhe keto:

: {

Unë nuk kam në dorë për vetën time as ndonjë dobi, as ndonjë dëm, pos çka do Allahu.

Dhe me pastaj:

}

. - : {

Unë nuk kam në dorë mundësinë që t`jua largoj dëmin as t`ju sjell dobi. Thuaj është e vërtetë se mua nuk më mbron askush prej (denimit të) Allahut, dhe përveç Tij unë nuk gjej mbështetje tjetër.

- Besojmë se profetet janë robër të Zotit si të gjithë njerëzit, vetem se Zoti i ka nderuar me frymezim. Zoti Xhele shanuhu i pershkruan ata ne

Kuran si robërit e Vet, të cilët e adhurojne Allahun ne formen dhe ne shkallen me të larte të adhurimit. Thotë Allahu për profetin e parë Nuhun:

. : { }

Pasardhes të atyre që i bartëm (i shpetuam) se bashku me Nuhun (bëhuni mirënjohes). Vërtet ai ishte rob shume falenderues.

E per të fundit, Muhamedin alejhi salatu ve selam, thote:

{ }

Ai që i shpalli Furkanin (Kuranin, dallues të së vertetës nga e paverteta) robit të Tij (Muhamedit) që të bëhet pejgamber i botës (keshillues), është i madhëruar.

Për profetët e tjerë thote:

}

. : {

Rikujto roberit tane Ibrahimin, Isakun, Jakubin, që ishin të fortë ne zbatimin e detyrave dhe largëpames në fe.

{ }

"Dhe kujto robin tonë të fuqishëm (ne fe e trup) Davudin , ai vertet gjithnje i drejtohej Allahut.

E thote per Isain:

{

.

Ai (Isai) ka qenë vetem nje rob, të cilin e bemë peygamber dhe e bëme shembull të jashtezakonshëm si pervojë për beni israilët. (bijtë e Izraelit).

- Besojmë se Allahu xhele shanuhu (shpalljen) e fundit ia ka zbritur Muhamedit alejhi selam dhe e ka bere atë profet per mbarë njerëzimin: këtë e kuptojme nga fjala e Allahut:

}

{

.

Thuaj (Muhamed): "O ju njerëz ! Unë jam i derguari i Allahut për të gjithë ju, Allahut, që vetëm i Tij është sundimi i qiejve e i Tokës, s`ka të adhuruar tjetër pos Tij. Ai jep jetë dhe ai jep vdekje, pra besoni Allahun dhe të derguarin e Tij, peygamberin e pashkolluar, që beson Allahun dhe shpalljet e Tij, ndiqni rrugën e tij që të gjeni të vertetën.

- Besojmë se sheriati-ligji i Muhamedit Sallahu alejhi ve selam, është feja islame , të cilën Zoti xhele shanuhu deshi dhe e beri fe per roberit e Tij dhe nuk pranon prej askujt fe tjetër pos Islamit.

.

{

}

Feja e vetme e pranuar tek Allahu është Islami.

}

{

Sot përsosa për ju fene tuaj, plotësova ndaj jush dhuntinë Time, zgjedha për ju Islamin fe.

}

. : {

E kush kerkon fe tjetër përveç fesë islame, atij kurrësi nuk i pranohet dhe ai në botën tjetër është nga të shkatërruarit.

Mbas këtyre argumenteve të Kuranit mund të perfundojmë lirisht se, ai që mendon se ndonjë fe tjetër pos Islamit është e pranuar tek Allahu psh. si feja e krishtere ose hebraike, endonjë tjetër, ai është pabesimtar-qafir dhe besimin e ka të kotë.

Gjithashtu mund të perfundojmë që, ai që mohon fene e profetit tonë, Muhamedit- Islamin, ka mohuar të gjithë profetët, bile edhe profetin që e beson, sepse të gjithë profetët frymëzimin e kanë prej një burimi dhe ata janë vellezër që të gjithë, prandaj ai që mohon një, i ka mohuar të gjithë.

Këtë e vërteton Kurani kur flet për Nahun dhe popullin e tij. Aty tregohet se populli i tij përderisa e kanë gënjyer Nahun dhe nuk e ka besuar atë për profet, atëherë, i numrohet sikur t'i ketë gënjyer e t'i

ketë mohuar të gjithë profetët. I thotë Zoti xhele shanuhu:

. : { }
"Populli i Nuhut gënjeu të dërguarit." Në një ajet tjetër thotë:

{ .
-

Ska dyshim se ata që nuk besojnë Allahun dhe të dërguarit e Tij, dëshirojnë të bëjnë dallim në mes Allahut dhe të dërguarve të Tij e thonë:

"Ne i besojmë disa e nuk i besojmë disa të tjerë" e mes këtij duan të marrin një rrugë. Të tillët janë pabesimtarë të vërtetë, e Ne për pabesimtarët kemi përgatitur dënimin nënçmues.

- Besojmë se profeti Muhamed është i fundit dhe se nuk do të ketë Profet pas tij dhe ai që thotë se, une jam profet ose i beson dikujt që thotë se jamë profet, ai është pabesimtar-qafir, sepse Profeti yne, Muhamedi alejhi selam, ka thënë se është profeti i fundit.

- Besojmë se Muhamedi alejhi selam ka lënë pas vetes kater kalife,⁽¹⁾ të cilet e kanë zëvendësuar atë pas vdekjes dhe se ata e kanë zbatuar Islamin ne pushtet ashtu si Pejgamberi alejhi selam.

I pari i këtyre kalifëve, njëheresh me i vlefshmi e më i miri kalif, ka qenë Ebu Bekri, pastaj vijnë Omeri, Othmani dhe ne fund Aliu. Ata sipas radhitjes se tyre në pushtet, janë radhitur edhe sa i përket vlerës së mirësisë, edhe pse s'ka dyshim që të katër janë të mirë, bile janë njerëz më të mirë në botë pas Pejgamberit alejhi selam, mirëpo ata pak a shumë dallohen në mes tyre , radiallahu anhum.⁽¹⁾

- Besojmë se të gjithë shokët e Pejgamberit alejhi selam janë me shkallë dhe kanë vlerë të çmueshme, por vijnë pas atyre të katërve që i përmendëm më lart".
- Besojmë se ky popull⁽²⁾ është populli më i mirë dhe më i dobishëm, edhe më i ndershmi tek Zoti xhele shanuhu, këtë e vërteton fjala e Allahut:

(1) Kalif është i pari i muslimaneve, që udhëheq popullin ne aspektin fetar dhe politik. Te njejtin rol e luan pothuaj edhe Sulltani.

(1) Kjo shprehje perdoret ne shenjë nderimi për shoket e pejgamberit alejhi selam. Në gjuhen shqipe do te thotë: kenaqësia e Zotit qofte' mbi te ose mbi ta.

(2) Me fjalën popull quajmë të gjithë njerëzit pjesëtarë të fesë Islame, pa dallim kombi, gjuhe, ngjyre etj.

}

{

Ju jeni populli më i dobishëm, i ardhur për të miren e njerëzve , të urdheroni për të mirë, të ndaloni nga veprat e keqija dhe të besoni Allahun.

E më të mirët e këtij populli janë sehabët, shokët e Profetit alejhi selam, pastaj vijnë shokët e shokëve të tij, dmth. brezi i dytë pas Profetit, e pastaj vijnë brezi i tretë, e kështu me radhë.

Edhe sot e kësaj dite, po edhe më vonë do të ketë njerëz që ndjekin rrugën e të parëve tanë, të Profetit alejhi selam e të shokëve të tij.

Mendojmë se gabimet që kanë bërë shokët e Pejgamberit alejhi selam, janë gabime të vogla, dhe se ato gabime nuk i kanë bërë me qëllim, por duke e kërkuar të vërtetën, e ne si myslimanë duhet të heshtim, të mos merremi me ato gabime, por t'ua përmendim të mirat që i kanë pasur, sepse ata i ka levduar Allahu me Kuran (si shembull për ne):

...}

{...

. . . :

Nuk janë të barabartë prej jush ata që dhanë nga pasuria e tyre dhe luftuan para çlirimit, sepse të tillët kanë vlerë më të madhe nga ata që dhanë dhe

luftuan pas, por të gjithëve Allahu u premtoi të mirat.

}

. : {

Edhe ata që kanë ardhur pas tyre e thonë: "Zoti ynë, falna ne dhe vëllezërit tanë, që u pajisen me besimin para nesh dhe mos lejo në zemrat tona farë urrejtjeje ndaj atyre që besuan; Zoti ynë Ti je i bute, Mëshirues"

BESIMI NE DITËN E GJYKIMIT

Besojmë në Ditën e Gjykimit, atë ditë kur do të ngjallen të gjithë njerëzit për të dhënë llogari para Allahut për veprat që kanë bërë në këtë botë e pastaj do të shkojnë disa në Xhenet e disa në Xhehenem.

Pra, Allahu xhele shanuhu pasi të shkatërrohet kjo botë, i ngjall njerëzit prapë, pasi të ketë dhënë Israfil: shenjë me sur për ringjallje.

}

. : {

Dhe i fryhet surit (borisë) dhe bien vdekur ç'ka ka në qiej dhe çka ka në Tokë, përveç atyre që do Allahu (të mos vdesin), pastaj i fryhet atij herën tjetër, kur atë që të gjithë të ngritur e presin (urdherin e Zotit).

Pastaj do të ngrihen njerëzit prej varreve për të dalë para Zotit, të xhveshur, të zbathur, të pabërë synet, ashtu siç kanë lindur:

}

. : {

Ashtu sikundër e kemi filluar krijimin (tuaj), e rikthejmë. Ky është obligimi yni, e ne e bëjmë këtë.

Dhe pasi të ringjallen njerëzit, atyre u shpërndahen fletushka (apo libra), ku janë të shenuara të gjitha veprat e njeriut. Këto fletushka

dikujt i jipen nga ana e djathtë, e dikujt nga e majta e pastaj:

}

. - : {

E për sa i përket atij që i jepet libri i vet nga e djathta, ai do të llogaritet me një llogari të lehtë. Do të kthehet te familja e vet i gezuar, kurse për sa i përket atij që i jepet libri i vet pas shpinës (nga e majta) ai do t'i ndjellë vetes shkatërrim dhe do të hyjë në zjarr të ndezur.

}

: {

Secilit njeri i kemi ngjeshur në qafë fletushkën (shenimin për veprimin e tij) e në Ditën e Gjykimit Ne do t'ia prezentojmë atij librin e hapur. Lexo librin tënd, mjafton të jesh sot vet llogaritës i vetvetës.

Atje ndodhen peshojat, të cilat do të vlerësojnë veprat e njeriut, sa ka bërë mirë e sa keq; Zoti askujt nuk i bën të padrejtë; çkado që të ketë bërë, do ta gjejë:

{ . }

. - :

E kush punoi ndonjë të mirë që peshon sa një grimë, atë do ta gjejë. E kush punoi ndonjë të keqe, që peshon sa një grimë, atë do ta gjejë.

}

.

. - : {

E kujt i peshojnë më rëndë peshojat (veprat e mira), ata janë të shpetuarit.

Ndërsa atyre që u peshojnë lehtë peshojat (veprat e mira) ata janë që humbën vetveten dhe janë në xhehenem përgjithmonë.

Zjarri do t'ua djegë atyre fytyrat dhe do të duken shumë të shëmtuar brenda tij.

}

. : {

Kush vjen me një (punë) të mirë, ai (në Ditën e Gjykimit) shpërblehet dhjetëfish, e kush vjen me (veper) të keqe, ai ndeshkohet vetëm për të. Atyre nuk u bëhet e padrejtë.

Kur te ringjallen njerëzit në Ditën e Gjykimit, të zhveshur e të zbathur, që të gjithë do të gjenden në një shesh, dielli do t'u afrohet mbi kokat e tyre, do të bëhet vapë shumë e madhe, e padurueshme, secili do

të ndiejë vapën sipas veprave që i ka bërë. Aq i madh do të jetë mundimi për njerëzit saqë nuk do të mund ta durojnë dhe vetë do të duan që sa më parë t'u bëhet llogaria, pavarësisht se ku do të shkojnë, në Xhenet apo në Xhehenem. Do të mendojnë se as Xhehenemi nuk është më i mundimshëm e më i vështirë, mendojnë se atje do të qendrojnë disa vjet e pastaj do të shkojnë te Ademi alejhi selam e do t'i thonë atij:

"Ti je babai Ynë, kërko prej Zotit që të na bëjë llogarinë se nuk mund të qendrojmë këtu të këtillë". Ademi iu pergjigjet: Nuk guxoj të kerkojë një gjë të tillë nga Allahu, sepse Ai sot është shumë i hidhëruar, dhe nuk kam guxim të kerkoj një ndermjetësim të tillë, por shkoni te Nuhu, se ndoshta ai ju ndermjeteson te Zoti xhele shanuhu.

Atëherë njerëzit shkojnë te Nuhu alejhi selam. Kërkojnë prej tij ndermjetësim te Zoti siç kerkuan tek Ademi, mirëpo edhe Nuhu alejhi selam iu pergjigjet njësoj dhe i drejton tek Ibrahim i alejhi selam, e Ibrahim i alejhi selam i drejton te Musai alejhi selam, kurse ky i drejton tek Isai alejhi selam, e Isai i drejton te Muhamedi alejhi selam, pra që të gjithë e heqin barrën nga vetja, po pejgamberi ynë, Muhamedi alejhi selam, pranon që të ndermjetësojë tek Allahu Xhele shanuhu, në mënyrë që të fillojë gjykimi i njerëzve, e Allahu xheleshanuhu i

përgjigjet ndërmjetesimit të tij dhe jep lejen për fillimin e gjykimit".

Gjithashtu peygamberi ynë alejhi selam ndërmjetëson për ata myslimanë që kanë hyrë në Xhehenem, që t'i nxjerrë Zoti prej Zjarrit.

E Zoti xhele shanuhu do të nxjerrë shumë njerëz prej Xhehenemit nga mëshira e Tij.

Atje, në botën tjetër, ekziston një pus i madh, i Profetit tonë alejhi selam, ujët e të cilit është më i bardhë se qumështi, më i ëmbël se mjalti. Ai pus, burim është i gjatë një muaj, ecje dhe po kaq i gjerë. Kush pi prej tij një herë, ate nuk do ta marrë etja kurrë më.

Mbi Xhehenem gjendet ura e Siratit. Ata që janë për Xhehenem, nuk mund ta kalojnë atë urë kurrsesi, por tërhiqen drejt zjarrit, ndërsa myslimanët do ta kalojnë atë, por në mënyra të ndryshme, sipas veprave që kanë bërë.

Dikush prej tyre do ta kalojë shpejt si vetëtima, të tjerë me shpejtësinë e erës, ndonjë tjetër si zogu e kështu me radhë derisa të vijë dikush që do ta kalojë duke u hequr rrëshqanas. Gjatë asaj kohe Peygamberi alejhi selam qëndron permby urë dhe e lut Zotin pa ndërprerë që t'ia shpëtojë popullin- (ymetin).

Pra, ne si myslimanë, besojmë në të gjitha këto gjëra që u përmenden, i besojmë çdo lajmi që na ka dhënë Kurani ose Profeti alejhi selam, që ka të bëjë me botën tjetër.

- Besojmë se Profeti alejhi selam do të ndërmjetësojë te Zoti për ata që janë për Xhenet, që të hyjnë në të sa më parë.
- Besojmë në Xhenetin, parajsën dhe në Xheheneminferrin. Xhenetin Zoti xhele shanuhu e ka përgatitur për besimtarët myslimanë, të cilët e besojnë Zotin dhe pejgamberin e Tij, ashtu siç i ka urdhëruar Zoti xhele shanuhu. Xheneti ka aq të mira, sa që syri i njeriut nuk ka parë kurë të mira të tilla, as veshi i tij nuk i ka dëgjuar më parë, bile njeriu as me mend s'ka mundur ta marrë se mund të ketë të mira të tilla. Thote Allahu, kur e përshkruan Xhenetin:

{

Pra, për ata që kanë vepruar (mirë) nuk di askush për atë kënaqësi (te zemrës e të shpirtit), që u është caktuar atyre si shpërblim.

Xhehenemin që është vend mundimi e dënimi, Allahu xhele shanuhu e ka përgatitur për pabesimtarët, mizorët; në të ka ndëshkime të vështira saqë njeriu as që mund t'i marrë me mend:

..}

{

Ne kemi përgatitur për pabesimtarët zjarr dhe muret e tij (te flakës) i rrethojnë ata, e nëse kërkojnë

shpëtim, ndihmohen me një ujë si katran, që përzhit fytyrat; e shëmtuar është ajo pije, dhe vend i keq është ai.

Xheneti e Xhehenemi qysh tash janë të krijuara, dhe ata nuk do të zhduken kurrë, do të jenë përgjithmonë, si Xheneti për besimtarët, ashtu edhe xhehenemi për pabesimtarët:

}

. : {

Kush i beson Allahut dhe bën vepra të mira, Ai e shpie atë në Xhenete, nëpër të cilat rrjedhin lumenj, aty do të jenë gjithmonë e kurrë pa këputur. Allahu i ka dhënë atij furnizimin e mirë.

}

. - : {

Allahu i ka mallkuar pabesimtarët dhe për ta ka përgatitur zjarr të ndezur fort. Aty do të mbeten përgjithmonë dhe nuk do të gjejnë kënd që ti mbroj ose t'i ndihmojë. Ditën kur fytyrat e tyre do të sillen në zjarr e të thonë: "Te mjerët ne, ta kishim adhuruar Allahun e ta kishim respektuar të dërguarin".

E për sa u përket banorëve të Xhenetit, ne jemi të lejuar që të dëshmojmë për ata që i ka përmendur

Kurani ose Syneti⁽¹⁾ , pavarësisht nëse i ka përmendur me emra apo me cilësi.

Nga ata të cilëve u është garantuar Xheneti me emër janë: Ebu Bekri, Omeri, Othmani, Aliu e disa të tjerë.

Nderkaq, me cilësi, ne dëshmojmë se çdo besimtar do të shkojë në Xhenet, por pa u veçuar me emër.

Edhe sa i përket Xhehenemit, mund të pohojmë se ata që i ka përmendur Kurani ose Syneti do të jenë në Xhehenem. Si Firauni, Ebi Luhebi, Amr Bin Luhaj etj.

Por dëshmojmë po ashtu se çdo pabesimtar e politeist do të hyjë në Xhehenem.

Besojmë që secili do të provohet në varr atë natë që do të vdesë, secilit, nga ana e engjëjve, do t'i bëhen këto tri pyetje:

1 - Kush është zoti yt?

2 - Cila është feja jote?

3 - Cili është peygamberi yt?

Myslimanit do t'i mundesojë Allahu që të pergjigjet:

}

. : {

(1) Fjala e Pejgamberit.

Allahu i forcon ata që besuan në fjalën e fortë (të mirë), në jetën e kësaj bote, edhe në botën tjetër.

I forcon me fjalë të fortë, dmth. ua mundëson t'u përgjigjen atyre pyetjeve, pra besimtari përgjigjet:

1 - "Zoti im është Allahu"

2 - "Feja ime është Islami"

3 - "Pejgamberi im është Muhamedi"

Pabesimtari nuk mund të përgjigjet por do të thotë: "Nuk e di, i kam dëgjuar njerëzit duke thënë diçka, e kam thënë edhe unë".

Pastaj, pas ketyre përgjigjeve varri i myslimanit do të jetë si një kopsht i Xhenetit, ku do të ketë shumë kënaqësi.

}

. : {

Te cilëve, duke qenë të pastër, engjejt ua marrin shpirtin, duke u thënë "Selamun alejkum" - gjetët shpëtimin, hyni në Xhenet, për hir të asaj që vepruat".

Ndërsa varri i pabesimtarit e i mizorit do të jetë një gropë prej gropave të Xhehenemit, në të do të ketë dënim të dhembshëm:

..}

. : {

E sikur t'i shihje mizorët kur janë në agoni të vdekjes, engjëjt kane shtrirë duart e veta (me ndëshkim) e (u thonë): "shpëtoni, pra vetveten (nëse mundeni)".

"Tash përjetoni dënimin e turpshëm për shkak se thoshit të pavërtetën për Allahun, dhe, ndaj argumenteve të Tij, keni qenë kryeneçë".

Përpos këtyre ajeteve të Kuranit që u përmendën më lart, ka edhe hadithe të shumta që flasin për gjithë ato që cekëm deri më tani. Është e detyrueshme për çdo besimtar që të besojë në çështjet e fshehta që kanë përmendur Kurani e Syneti, siç janë Xheneti, Xhehenemi etj. Poashtu nuk duhet të përsiasim rreth gjërave të asaj bote, sepse ato nuk mund të krahasohen me gjërat e kësaj bote. Atje është një jetë tjetër, prandaj edhe ngjarjet e ndodhitë janë fare të tjera. Ne si myslimanë i besojmë të gjitha ato pa farë kundërshtimi.

Allahu na ndihmoftë!

BESIMI NË KADA DHE KADER (PARAKAKTIMIN E ZOTIT)

Besojmë në paracaktimin e Allahut, në kaderin e tij, çfarëdo qoftë i mirë a i keq.

Kaderi ka katër shkallë:

Shkalla e parë: DITURIA- Besojmë se Allahu xhele shanuhu di çdo gjë, di ç'ka ndodhur, ç'do të ndodhë, edhe po të ndodhte çka s'ka ndodhur, si do të ndodhte, pra Dituria e Tij është e pakufizuar. Ai e

ka diturin e plotë, nuk ka nevojë për ta shtuar, por as nuk harron asgjë.

Shkalla e dyte: SHËNIMI- Besojmë se Allahu Xhele shanuhu ka shënuar çdo gjë në LEHVI MAHFUDH, në të është regjistruar çdo gjë që do të ndodhë deri në Ditën e Gjykimit.⁽¹⁾

}

. : {

A nuk e ke ditur se Allahu di çka ekziston në qiell e në Tokë, e tërë ajo është e shënuar në libër; ajo për Allahur është shumë lehtë"

Shkalla e tretë: DËSHIRA, PËLQIMI- Besojmë se çdo gjë që ekziston në qiej e në Tokë është me dëshirën dhe me pëlqimin e Allahut. Pa dashtur Allahu dhe pa u pajtuar Ai, s`mund të jetë dhe as të ndodhë asgjë.

Shkalla e katërt: KRIJIMI- Besojmë se Allahu:

}

. - : {

shtë krijues i çdo sendi dhe Ai është vetëm tek Ai janë mbikëqyrës ndaj çdo gjëje ndërsa ata që nuk i çelësat e qiejve e të Tokës

⁽¹⁾ Eshtë tashmë një dukuri e njohur impresionimi dhe ruajtja e figurave në hapësirë.

*tillët janë ata të besuan argumentet e Allahut
.të dështuarit*

Këto katër shkallë ose faza të kaderit përmbledhin çdo gjë që ndodhë nga ana e njeriut qofshin fjalë ato a vepra, që të gjitha janë të njohura për Allahun Xhele shanuhu, të shënura që më parë:

. }
- - - - - {

Për atë nga mesi juaj, që dëshiron të gjendet në të vërtetën, po ju nuk mundeni vetëm nëse dëshiron Allahu, Zoti i botëve.

: { }

E sikur të dëshironte Allahu, ata nuk do të mbyteshin, por Allahu punon çka dëshiron.

. . . : { }

E sikur të donte Zoti yt, ata nuk do të bënin atë (armiqësi), po ti lëri ata me ato trillime.

. . . : { }

Allahu ju krijoi ju dhe atë që punoni.

Mirëpo, me tërë këtë që thamë, ne besojmë dhe jemi të bindur se njeriu është i lirë në vepra, këtë e dëshmojnë shumë çështje:

Së pari: Urdhëresat dhe ndalesat që i drejton Zoti njeriut. Sikur njeriu të mos ishte i lirë, do të ishte një ngarkim i madh për të me ato gjëra që s`ka mundësi

t`i mbajë, sepse si është e mundur që njeriu të mos jetë i lirë të veprojë çka të dojë dhe në të njëjtën kohë t`i drejtohen atij urdhëresa e ndalesa? Kjo është e palogjikshme dhe një gjë e këtillë nuk mund të ndodhë nga Allahu.

Së dyti: Në shumë vende në Kuran e në Hadith lavdërohet bamirësi për veprat e mira që ka bërë, dhe ofen - dohet e poshtërohet keqbërësi për veprat e këqija që ka bërë. E sikur të mos ekzistonte dëshira e njeriut për vepra dhe mundësia që ai të zgjedhë, edhe lavdërimi edhe dënimi do të ishin të padrejtë, e Allahu Xhele shanuhu është i zhveshur nga një veprim i tillë (i padrejtë).

Se treti: "Allahu i Lartmadheruar ka dërguar profete".

}

. : {

"Të dërguar që ishin lajmëtarë përgëzues e kërcënues, në mënyrë që njerëzit pas dërgimit të (profetëve) të mos kenë fakte (arsyetim) para Allahut". Dhe sikur njeriu të ishte i detyruar të veprojë, dërgimi i profetëve do të ishte i kotë, sepse qëllimi kryesor i dërgimit të tyre te njerëzit është që t`ua shpjegojnë atyre (njerzëve) të mirën të keqën dhe pastaj ata të zgjedhin cilën të duan.

Se katerti: Çdo krijesë gëzon liri në veprimtarinë e vet të përditshme, psh. ulet kur të

dojë, ngrihet kur të dojë, del, hyn, ha, pi, gjithçka bën sipas dëshirës së vet, dhe është i bindur plotësisht se nuk e detyron askush të bëjë diçka me dhunë, bile e dallon fort mirë lirinë nga dhuna. Psh., sikur t'i kërcënohej dikush se ose duhet të pijë alkool ose do ta vrasë, ai do të pijë alkool, sado që e ndien se është i detyruar për atë vepër, që nuk do ta bënte po të mos ishte i detyruar. Bile edhe Sheriati e dallon veprimin e njeriut kur është i lirë nga dhuna, dhe për një vepër që bën kur është i detyruar nga dikush, pra me dhunë, siç thamë më lart për pirjen e alkoolit me kërcënimin se do të vritet.

Për një vepër të tillë në raste të tilla, Sheriati nuk e dënon njeriun; po ta kishte bërë me dëshirë, pa dhunë, për një vepër të tillë do të dënohej kategorikisht.

Pra, shihet qartë se nuk ka arsye për mëkatarin që të thotë se ka vepruar keq sepse Allahu i ka paracaktuar një gjë të tillë, ia ka bërë kader.

Ne do t'i thoshim atij, nga e ditka se Allahu i paskësh paracaktuar një gjë të tillë dhe pse nuk anoi nga veprat e mira e të thoshte se ia ka paracaktuar Zoti, por shkoi nga e keqja, përderisa si e mira si e keqja janë të fshehura në diturinë e Zotit xhele shanuhu dhe askush nuk di derisa të ndodhë.

Gjithashtu, atij që mbrohet duke thënë se i është paracaktuar kështu, i themi se sikur një person të ishte nisur për në Meke dhe dikush t'i tregonte se për

në Mekë ka dy rrugë, njëra e rrezikshme dhe pasigurt, e tjetra e sigurt, ai sigurisht do të shkonte rrugës së dytë, sepse nuk është normale të merrte rrugën e parë e të thoshte se Allahu ia ka paraaktuar këtë. Po të bënte një gjë të tillë, njerezit do ta merrnin për të çmendur.

Gjithashtu, po t'i jepej rasti njeriut të zgjidhte nga dy vende pune, njëri prej të cilëve është më i mirë dhe më i lehtë, sigurisht do ta zgjidhte pikërisht vendin e mirë të punës. E pra si është e mundur që për botën tjetër ta zgjedhë punën, veprën më të dobët dhe pastaj të arsyetohet se Zoti ia paskësh paraaktuar?

Gjithashtu, sikur ta kishte goditur ndonjë sëmundje, nuk do të linte mjek pa kërkuar në mënyrë që të shërohet, do t'i përballonte dhembjet e operacionin. E pse nuk bën një gjë të tillë për t'i shëruar sëmundjet e zemrës që është mbushur me mëkate?

Duhet ditur një gjë se sherri nuk i mvishet Zotit të madhëruar nga mëshira dhe urtësia që ka. Këtë e vërteton Profeti alejhi salatu ve selem kur thotë në një hadith:

E keqja nuk të mvishet Ty (O ZOT).

Mirëpo, paracaktimet (kaderet) e Zotit nganjëherë përbëjnë diçka, që njeriut i duket se është keq, për shembull, dëmet që u bëhen të mbjellave si thatësia, sëmundjet e ndryshme, varferia etj, janë të

këqija në një anë, mirëpo, në anën tjetër, e mira e tyre është më e madhe, sepse ato janë ndër shkaqet që njeriu të kthehet tek Zoti e ta kujtojë se ai dëm që e ka goditur e ka goditur për shkak të veprave të këqija që ka bërë, dhe të largimit të tij nga rruga e Zotit.

Një shembull tjetër: prerja e dorës së vjedhësit , ndëshkimi i atij që bën prostitucion, është një dëm për fajtorët, mirëpo në të njejtën kohë është mirë për ta, sepse me ato denime i lajnë denimet e përjetshme për botën tjetër. Njëkohësisht kjo është e mirë edhe për mbarë shoqërinë sepse këto dënime bëjnë që të sigurohet pasuria e njerëzve dhe morali.

Ky besim në shtyllat e fesë, për të cilat folëm deri më tash, ka të mira e dobi të shumta për besimtarin

Për shembull:

- Besimi në Zotin e Madhëruar, në emrat dhe në cilësitë e Tij, bën që besimtari ta dojë Zotin, ta madhërojë Atë dhe më pastaj t'i kryejë urdhërat e Tij, të largohet nga gjërat që ka ndaluar Ai. Ky veprim mystimanin e bën të lumtur në këtë botë dhe në botën tjetër. Këtë e vërteton fjala e Allahut:

}

. : {

Kush bën vepër të mirë, qoftë mashkull ose femër, duke qenë besimtar, Ne do t'i japim atij një jetë të mirë (në këtë botë), (e në botën tjetër) do t'u japim shpërblimin më të mirë për veprat e tyre.

- Besimi në engjëjt, meleqtë, bën që:
 - të njihet Zoti xhele shanuhu si superfuqi dhe krijues i njeriut dhe i çdo gjëje;
 - të falënderohet Zoti për kujdesin e Tij ndaj njeriut, duke krijuar krijesa të posaçme që të kujdesen për të;
 - t'i duam engjëjt, të cilët i bëjnë adhurim Zotit ashtu siç kërkon Ai dhe në të njëjtën kohë kërkojnë prej Zotit falje për besimtarët.
 - Besimi në librat e shenjtë bën që:
 - të njihet mëshira e Zotit, dhe përkujdesja e Tij për njerëzit duke dërguar çdo populli librin e shenjtë që të jetë edhe udhërrëtyt për të;
 - të njihet urtësia, mençuria e Zotit xhele shanuhu, i Cili ka zbritur çdo libër me cilësitë e veçoritë që i përshtaten popullit që i është zbritur, dhe e ka bërë Kuranin libër të fundit e të përshtatshëm për çdo popull, për çdo kohë e për çdo vend deri në ditën e gjykimit.
- Të falënderohet Zoti xhele shanuhu për këto të mira.
- Besimi në të dërguarit, profetët e Zotit, bën që:

- Të njihet mëshira e Zotit dhe kujdesi i Tij, duke u dërguar profetë krijesave të Tij që të jenë drejtues dhe udhëzues;
- Të falënderohet Zoti për këtë të mirë që na ka dhënë;
- T'i duam profetët, t'i madhërojmë e t'i lavdërojmë ashtu siç e meritojnë ata, sepse ata janë të dërguarit e Zotit, të cilët e kanë kryer misionin e tyre në mënyrën më të mirë dhe më të ndershme;
 - Besimi në Ditën e Gjykimit bën që:
 - Të kujdesemi për zbatimin e urdhërave të Zotit, duke kërkuar kënaqësinë e Tij dhe të mirat e Tij në Ditën e Gjykimit. Po ashtu të heqim dorë nga ato që ka ndaluar Zoti xhele shanuhu;
 - Të mos brengoset myslimani për gjërat dhe të mirat e kësaj bote, që i ikn duke kërkuar të mirat e përjetshme në botën tjetër.
 - Besimi në paracaktimin e Zotit, në kader, bën që:
 - Të mbështetemi plotësisht në Zotin xhele shanuhu në kryerjen e çdo vepre;
 - Të ruajme qetësinë e shpirtit dhe të zemrës, çkado që të ndodhë, sepse besimtari e di që pa thënë Zoti, s'mund të bëhet asgjë; e kjo bën që besimtari të jetë durimtar para çdo ndodhie, të jetë i lumtur në jetën e tij;
 - Të mos bëhemi mendjemëdhenj, kur të na ndodhë ndonjë e mirë ose të kryejmë ndonjë vepër me sukses

e të themi se këtë e kreu me djersën e mundin tim, por të bëhemi modestë e ta dimë se ajo e mirë është bërë me dëshirën e Zotit dhe si dhunti e Tij, prandaj ajo duhet të na detyrojë ta falënderojmë Zotin.

- Të mos mërzhitemi e të mos brengosemi nëse nuk arrijmë të realizojmë ndonjë dëshirë ose ta kryejmë ndonjë punë, sepse e dimë që ajo bëhet me dëshirën e Zotit dhe vullnetin e Tij. Këtë e dëshmon fjala e Allahut xhele shanuhu.

}

. - : {

Nuk ju godet ju asnjë ndodhi dhe as në Tokë (nuk ndodh asgjë) që të mos jetë e shënuar në librin e caktuar (te Zoti), para se ta largojmë Ne atë. Me të vërtetë ajo (gjë) është e lehtë për Zotin. Kështu që ju të mos bëheni monotonë (të dëshpëreheni) për atë që nuk keni mundur ta realizoni. Dhe që të mos gëzoheni për atë që ua ka dhënë, (sepse) Allahu nuk e do mendjemadhin.

Allahu na i çelnicostë e na i bëftë të qëndrueshme zemrat tona në Fenë Islame, dhe na e shtoftë besimin tonë e na mëshiroftë me mëshiren e Tij të pakufishme!....!

PËRMBAJTJA

Hyrje	2 - 4
Besimi ne Allahun xheleshanuhu	5 - 22
Besimi ne Engjejt.....	22 - 25
Besimi ne Librat e Shenjte.....	25 - 30
Besimi ne Profetet.....	31- 40
Besimi ne Diten E Gjykimit	41 - 50
Besimi ne Kada Dhe Kader (Paracaktimin e Zotit)	50 - 55
Te mirat she sobite e besimit	56 - 59